

Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)

Sastavnica	Odjel za arheologiju					akad. god.	2021./2022.
Naziv kolegija	NACIONALNA ARHEOLOGIJA RANOG SREDNJEG VIJEKA					ECTS	5
Naziv studija	Arheologija						
Razina studija	☒ preddiplomski		☐ diplomski		☐ integrirani		☐ poslijediplomski
Godina studija	☐ 1.		☐ 2.		☒ 3.		☐ 4. ☐ 5.
Semestar	☒ zimski ☐ ljetni		☐ I.		☐ II.		☐ III. ☐ IV. ☒ V. ☐ VI.
Status kolegija	☒ obvezni kolegij		☐ izborni kolegij		☒ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela		Nastavničke kompetencije ☐ DA ☒ NE
Opterećenje	30	P	15	S	/	V	Mrežne stranice kolegija ☒ DA ☐ NE
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	Predavanja: ponedjeljak, 17.00-19.00 (uč. 013) Seminari: ponedjeljak, 13.00-14.00 (uč. 101)			Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij		hrvatski	
Početak nastave	11. 10. 2021.			Završetak nastave		28. 1. 2022.	
Preduvjeti za upis	Nema						
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Tomislav Fabijanić						
E-mail	tfabijan@unizd.hr			Konzultacije		Ponedjeljak, 10.00-12.00	
Izvođač kolegija	Doc. dr. sc. Tomislav Fabijanić						
E-mail				Konzultacije			
Suradnici na kolegiju	Doc. dr. sc. Jure Šučur						
E-mail	jsucur@gmail.com			Konzultacije		Ponedjeljak, 14.00-15.00	
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja		☒ seminari i radionice		☐ vježbe		☐ obrazovanje na daljinu
	☐ samostalni zadaci		☐ multimedija i mreža		☐ laboratorij		☐ mentorski rad ☐ ostalo
Ishodi učenja kolegija	Nakon položenog ispita iz ovoga kolegija studenti će biti sposobni: -prepoznati osnovne oblike ranosrednjovjekovnog nakita, -opisati odlike ranosrednjovjekovnih grobalja, -prepoznati utjecaje iz franačkog i bizantskog kulturnog kruga naranosrednjovjekovnu materijalnu kulturu u Hrvatskoj, -opisati osnovne odlike predromaničke arhitekture, -prepoznati predromaničku skulpturu, -opisati povijesni okvir ranog srednjeg vijeka u Hrvatskoj.						
Ishodi učenja na razini programa	Na preddiplomskom dijelu studija stječe se temeljno znanje iz različitih grana arheologije i pomoćnih disciplina te se ovladava tehnologijom i tehnikama terenskog rada. Kolegij pridonosi tom cilju na način da omogućuje studentima: razumjeti stanje i						

¹ Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

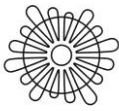
	trendove razvoja suvremene arheologije, razumjeti bitne znanstvene i stručne koncepte koji se koriste pri proučavanju materijalne baštine ranog srednjeg vijeka (periodizacija, tipologija, kronologija itd.), razumjeti osnovna područja primjene stečenih znanja, pratiti relevantnu stručnu literaturu na hrvatskom i stranom jeziku, razumjeti i primijeniti vještine učenja potrebne za cjeloživotno učenje i nastavak obrazovanja na diplomskom studiju.				
Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave	☐ priprema za nastavu	☐ domaće zadaće	☐ kontinuirana evaluacija	☐ istraživanje
	☐ praktični rad	☐ eksperimentalni rad	☐ izlaganje	☐ projekt	☒ seminar
	☐ kolokvij(i)	☐ pismeni ispit	☒ usmeni ispit	☐ ostalo:	
Uvjeti pristupanja ispitu	Da bi ostvarili pravo na pristupanje ispitu studenti su dužni pohađati 50 % predavanja i 75 % seminara, održati seminar te predati pozitivno ocijenjen seminarski rad u pisanom obliku i u obliku .ppt prezentacije.				
Ispitni rokovi	☒ zimski ispitni rok		☐ ljetni ispitni rok		☒ jesenski ispitni rok
Termini ispitnih rokova	U 1. i 3. tjednu ispitnog roka				U 1. i 3. tjednu ispitnog roka
Opis kolegija	U sklopu kolegija razmatraju se; povijesni okvir ranog srednjeg vijeka, ranosrednjovjekovnog razdoblja u Hrvatskoj, teorije o doseljenu Slavena/Hrvata, ranosrednjovjekovna materijalna kultura na području istočne jadranske obale i zaobalja, nekropole i značajke grobnog oblikovanja, novac u grobovima, tipologija nakita, oružja, keramike i ostalog kulturnog grobnog inventara, predromanička sakralna arhitektura - glavne značajke, teorije o podrijetlu, morfološka zastupljenost, stilske karakteristike i rasprostranjenost; problemi profane arhitekture, naselja i fortifikacija. Predromanička kamena plastika i skulptura (crkveni namještaj i arhitektonska dekoracija); stilske osobine, teorije o podrijetlu i datiranju				
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	PREDAVANJA: 1. UVOD 2. RAZVOJ RANOSREDNJOVJEKOVNE ARHEOLOGIJE U HRVATSKOJ I OKOLNIM ZEMLJAMA 3. DOSELJENJE SLAVENA/HRVATA NA ISTOČNI JADRAN I ŠIRE ZAOTALJE 4. RITUS INCINERACIJE NA PROSTORIMA ISTOČNE JADRANSKE OBALE I ŠIREG ZAOTALJA U RANOME SREDNJEM VIJEKU 5. RANOSREDNJOVJEKOVNA KOSTURNA GROBLJA S POGANSKIM OSOBINAMA POKAPANJA NA PROSTORIMA ISTOČNE JADRANSKE OBALE I ŠIREG ZAOTALJA 6. GROBNI NALAZI NA NEKROPOLAMA S POGANSKIM OSOBINAMA POKAPANJA 7. RANOKAROLINŠKA MATERIJALNA KULTURA U HRVATSKOJ I BIH 8. POKRŠTAVANJE SLAVENA/HRVATA U SVIJETLU ARHEOLOŠKIH NALAZA 9. GROBLJA S KRŠĆANSKIM OSOBINAMA POKAPANJA NA PODRUČJU ISTOČNE JADRANSKE OBALE I ŠIREG ZAOTALJA 10. PREDROMANIČKA I RANOROMANIČKA SAKRALNA ARHITEKTURA 11. PREDROMANIČKI I RANOROMANIČKI KAMENI CRKVENI NAMJEŠTAJ I SKULPTURA 12. PREDROMANIČKI EPIGRAFIČKI NALAZI 13. PREDROMANIČKI LOKALITETI U ZADRU, POSJET ARHEOLOŠKOM MUZEJU U ZADRU 14. NIN U RANOM SREDNJEM VIJEKU (POSJET NINU I MUZEJU NINSKIH STARINA) 15. ZAKLJUČNO PREDAVANJE, PRIPREMA ZA ISPIT SEMINARI:				

	1. UVOD 2. FRA LUJO MARUN I DON FRANE BULIĆ 3. TZV. „GOTSKA“ I „IRANSKA“ TEORIJA O PODRIJETLU HRVATA I TEZA O AUTOHTONOSTI HRVATA 4. NEKROPOLA KAŠIĆ –MAKLINOVO BRDO; PALJEVINSKO GROBLJE NA POLOŽAJU VINKOVCI –DUGA ULICA 99 5. GROBNI HUMCI NA PODRUČJU SELA KRNEZA KOD ZADRA; NEKROPOLA UZ HUMAK MATERIZA KOD NINA 6. NEKROPOLA NIN –ŽDRIJAC 7. MAČEVI RANOG SREDNJEG VIJEKA 8. RANOSREDNJOVJEKOVNI LOKALITETI NA PODRUČJU SELA BISKUPIJA KOD KNINA 9. NEKROPOLA STRANČE –GORICA; RANOSREDNJOVJEKOVNA NEKROPOLA U ŽMINJU 10. SOLIN U RANOM SREDNJEM VIJEKU; PREDROMANIČKA I RANOROMANIČKA ARHITEKTURA U SPLITU 11. LOKALITET GALOVAC –CRKVINA 12. BRIBIR I OKOLICA U RANOM SREDNJEM VIJEKU 13. CRKVA SV. DONATA I BISKUP DONAT 14. AREAL CRKVE SV. KRIŽA;KRSTIONICA KNEZA VIŠESLAVA 15. ZAKLJUČAK; PRIPREMA ZA ISPIT
Obvezna literatura	J. BELOŠEVIĆ, Materijalna kultura Hrvata od 7.-9. stoljeća, Zagreb 1980. J. BELOŠEVIĆ, Počeci kršćanstva kod Hrvata u svjetlu arheološke građe, Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru, Razdio povijesnih znanosti, 36(23), Zadar 1998. J. BELOŠEVIĆ, Starohrvatsko groblje na Ždrijacu u Ninu, Zadar 2007. V. DELONGA, Latinski epigrafički spomenici u ranosrednjovjekovnoj Hrvatskoj, Split 1996. Etnogeneza Hrvata (ur.: N. Budak), Zagreb 1995. T. FABIJANIĆ, Problem doseljenja Slavena/Hrvata na istočni Jadran i šire zaleđe u svjetlu arheoloških nalaza, disertacija, Zagreb 2008. I. GOLDSTEIN, Hrvatski rani srednji vijek, Zagreb 1995. Hrvati i Karolinzi, Split, 2000. Kulturno-povijesni vodiči, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika, Split. T. MARASOVIĆ, Graditeljstvo starohrvatskog doba u Dalmaciji, Split 1994. B. MARUŠIĆ, Materijalna kultura Istre od 9. do 12. st., Izdanja Hrvatskog arheološkog društva, 11, Pula 1987. Od Nina do Knina (katalog izložbe), Zagreb 1992. Nova zraka u europskom svjetlu. Hrvatske zemlje u ranome srednjem vijeku (oko 550-oko 1150), (ur. Z. Nikolić Jakus), Zagreb 2015. M. PETRINEC, Groblja od 8. do 11. st. na području ranosrednjovjekovne hrvatske države, Split 2009. Ž. RAPANIĆ, Predromaničko doba u Dalmaciji, Split 1987. Starohrvatski Solin (rad skupine autora), Split 1992. F. ŠIŠIĆ, Pregled povijesti hrvatskog naroda, Zagreb 1975. M. ZEKAN, Vizionareva misija, Split 2008
Dodatna literatura	Arheološka istraživanja u Kninu i kninskoj krajini, Izdanja Hrvatskog arheološkog društva, 15., Zagreb 1992. J. BELOŠEVIĆ, Osvrt na konačne ishode istraživanja položaja Crkvine u selu Galovcu kod Zadra, Diadora, 18-19, Zadar 1997. J. BELOŠEVIĆ, Slavenska naseobinska keramika otkrivena u okolišu crkve Sv. Križa u Ninu, Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru. Razdio povijesnih znanosti, 38(25), Zadar 2000. J. BELOŠEVIĆ, Starohrvatsko groblje u selu Kašiću kod Zadra, Split 2010. Bribir u srednjem vijeku, Split 1987. T. BURIC, S. ČAČE, I. FADIĆ, Sv. Juraj od Putalja, Split 2001. Ž. CETINIĆ, Stranče Gorica. Starohrvatsko groblje, Rijeka 1998. N. JAKŠIĆ, Kiparsko klesarske radionice u Dalmaciji od 9. do 12. stoljeća,

	disertacija, Zadar 1986. M. JARAK, Crkvena arhitektura 7. i 8. stoljeća – uvod u studij predromanike, Split 2013. Lj. KARAMAN, Starohrvatsko groblje na "Majdanu" kod Solina, Split 1936. Lj. KARAMAN, Iskopine društva "Bihać" u Mravincima i starohrvatska groblja, Zagreb 1940. Ž. KRNČEVIĆ, Novija istraživanja srednjovjekovnih arheoloških lokaliteta šibenskog kraja, Sedam stoljeća Šibenske biskupije, Šibenik 1998. T. MARASOVIĆ, Dalmatia praeromanica, I-IV, Split 2008-2013. B. MARUŠIĆ, Starohrvatska nekropola u Žminju, Pula 1987. I. PETRICIOLI, Od Donata do Radovana, Split 1990. P. VEŽIĆ, M. LONČAR, Hoc Tigmen: ciboriji ranog srednjeg vijeka na području Istre i Dalmacije, Zadar 2009.					
Mrežni izvori	https://skolski.hrt.hr/serijali/19/hrvatski-kraljevi					
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	Samo završni ispit					
	☐ završni pismeni ispit		☒ završni usmeni ispit		☐ pismeni i usmeni završni ispit	
	☐ samo kolokvij/zadaci		☐ kolokvij / zadaća i završni ispit		☐ praktični rad i završni ispit	
Način formiranja završne ocjene (%)	☐ samo kolokvij/zadaci		☒ seminarski rad		☐ praktični rad i drugi oblici	
Način formiranja završne ocjene (%)	70% završni usmeni ispit, 20% seminarski rad, 10% aktivnost na nastavi					
Ocjenjivanje kolokvija i završnog ispita (%)	0-59		% nedovoljan (1)			
	60-69		% dovoljan (2)			
	70-79		% dobar (3)			
	80-89		% vrlo dobar (4)			
	90-100		% izvrstan (5)			
Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☐ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo					
Napomena / Ostalo	Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“. Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...]“ Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povredu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na: - razne oblike prijave kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izričito dopušteno; - razne oblike krivotvorenja kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorenje rezultata ispita“. Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se					

	<u><i>Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru.</i></u> U elektronskoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom. U kolegiju se koristi Merlin, sustav za e-učenje, pa su studentima/cama potrebni AAI računi.